

Diarienummer: 11FNU/0187

Datum: 19 september 2012

Datum för tillsyn: 22 och 23 maj 2012
Tjänstemän: Ylva Andersson, Ewa Norrström
och Sophie Linder

Förskola: Grantomta Montessoriförskola
Förskolechef: Anne Engart

Rapport från tillsynsbesök

Helhetsbedömning och beslut

Sammanfattning

Förskolan vid Grantomta Montessoris personal har till viss del den utbildning som behövs för den verksamhet som ska bedrivas. Förskollärarna på Grantomta ges till viss del tillräcklig mycket planeringstid för att genomföra sitt uppdrag. Förskolan lägger stor vikt vid miljö- och naturfrågor. Inomhusmiljön på förskolan är mycket ändamålsenlig, innehållsrik, varierande, utmanande och materialet är lättillgänglig för barnen. Förskolan har anpassat miljön till barn i behov av särskilt stöd. Förskolan har bra former för ett aktivt värdegrundsarbete. Verksamheten främjar i sin helhet leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet i tillfredsställande grad.

Utvecklingsområden

- *I Läroplanens inledande skrivningar står att vuxnas sätt att bemöta flickor och pojkar liksom de krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma flickors och pojkars uppfattning om vad som är kvinnligt och manligt. Förskolan ska motverka traditionella könsroller och könsroller. Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.*

Grantomta Montessoriförskola kan med fördel fortsätta att utveckla arbetet med jämställdhet. Pedagogerna bör utveckla metoder för att aktivt utmana traditionella könsroller.

- *Enligt läroplanens målområde Utveckling och lärande ska verksamheten främja leken. Förskolans uppdrag innebär att ett medvetet bruk av leken för att främja varje barns utveckling och lärande ska präglade verksamheten. Barnen ska få stimulans och vägledning av vuxna för att genom egen aktivitet öka sin kompetens och utveckla nya kunskaper och insikter.*

Fri lek ska inte uppfattas som en lek som äger rum utan att pedagogerna är engagerade i samspelet mellan barnen eller lekens innehåll. När det gäller att stödja och stimulera barns utveckling och lärande behöver den fria leken pedagogernas närvaro minst lika mycket som andra former av lek. Pedagogerna på Grantomta behöver bli bättre på att arbeta med leken som redskap för barnens utveckling

Anmärkningar

- 2 kap. Huvudmän och ansvarsfördelning/ Lärare och förskollärare 13 §, skollagen (2010:800)

Huvudmännen ska för undervisningen använda lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som läraren eller förskolläraren ska bedriva.

I Läroplanen anges förskollärarens pedagogiska ansvar.

I de grupper där det inte finns någon förskollärare är barnskötare pedagogiskt ansvariga med motsvarande förskollärarens ansvar.

Grantomta ska tillse att förskolan har förskollärare som är pedagogiskt ansvariga samt planerar verksamheten och utvecklingssamtal.

- 1 kap. Inledande bestämmelser, 11 §, skollagen

För varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Läroplanen anger att som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal i förskolan har förskolechefen det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget i dess helhet.

Grantomta saknar dokumentation som beskriver hur hela verksamheten uppfyller läroplanens samtliga mål.

Grantomta ska upprätta former och rutiner för hur hela verksamheten, inklusive arbetsplaner, pedagogisk dokumentation, planering och utvärdering ska uppfylla läroplanens mål och hur detta ska dokumenteras.

- 4 kap. Kvalitet och inflytande 3, 4, 6 och 7 §§, skollagen

Varje huvudman och enhet inom skolväsendet ska systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Enligt Läroplanen är syftet med utvärdering att få kunskap om hur förskolans kvalitet, dvs. verksamhetens organisation, innehåll och genomförande kan utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande. Det handlar ytterst om att utveckla arbetsprocesser, kunna bedöma om arbetet sker i enlighet med målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra förutsättningarna för barn att lära, utvecklas, känna sig trygga och ha roligt i förskolan.

Grantomta Montessoriförskola saknar rutiner för ett systematiskt kvalitetsarbete.

Grantomta Montessoriförskola ska utarbeta rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet. Rutinerna ska innehålla uppföljning och utvärdering av verksamheten utifrån fastställda mål, utveckling av verksamheten samt hur det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

- 6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling 8 §, skollagen (2010:800), och 3 kap. Aktiva åtgärder 16 § diskrimineringslag (2008:567)

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

En utbildningsanordnare ska vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att något barn som deltar i eller söker till verksamheten utsätts för trakasserier som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning eller för sexuella trakasserier.

En utbildningsanordnare ska varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn som deltar i eller söker till verksamheten oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, dels förebygga och förhindra trakasserier. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som utbildningsanordnaren avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redovisning av de planerade åtgärderna som har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Grantomtas likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling saknar beskrivning av det främjande arbetet. Planen saknar även kartläggning av verksamheten utifrån diskrimineringsgrunderna. Planen saknar en nulägesanalys utifrån kartläggningen samt konkreta, tidsbestämda åtgärder utifrån analysen. Dessutom saknar planen beskrivning av hur utvärdering och uppföljning av planen ska göras, liksom en utvärdering och uppföljning av förra årets likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling. Det har i planen inte redovisats hur barnen har involverats i arbetet.

Grantomta ska komplettera likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling med beskrivning av det främjande arbetet. Grantomta ska även komplettera planen med konkreta, tidsbestämda åtgärder utifrån en nulägesanalys av en kartläggning av verksamheten. Årligen ska planen och de genomförda åtgärderna följas upp, utvärderas och föras in i kommande plan. Det ska i planen redovisas hur barnen har involverats i arbetet

Förskolan ska inom tre månader från beslut om anmärkning redovisa vidtagna åtgärder.

Föreläggande

- Inget

Inledning

En godkänd fristående förskola och pedagogisk omsorg står under tillsyn av den kommun där verksamheten bedrivs. Tillsyn är en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäcks vid granskningen.

Kundvals- och finansieringsavdelningen genomför tillsyn över fristående förskolor och pedagogisk omsorg enligt kommunens tillsynsplan. I tillsynen ingår bland annat tillsynsbesök på respektive enhet.

Genomförande

Inför tillsynsbesök ska verksamheten inkomma med bland annat "Verksamhetsredogörelse inför tillsynsbesök" enligt förvaltningens mall. Förvaltningen förbereder tillsynsbesöket med utgångspunkt i verksamhetsredogörelsen. Utifrån dessa dokument utarbetas ett antal frågor om verksamheten som riktas till förskolechefen och ansvariga förskollärare.

Tjänstemän från förvaltningen genomför tillsynsbesöket. Tillsynsbesöket omfattar en till två dagar som inleds med en intervju med enhetens förskolechef samt separat intervju med pedagogiskt ansvariga förskollärare. Resterande tid av tillsynsbesöket ägnas åt observation av verksamheten.

Rapporten bygger på dokumentation från verksamheten, iakttagelser vid tillsynsbesöket, det som framkommit vid intervjuer samt resultat från kundundersökningen. Rapporten avser inte att ge en heltäckande bild av verksamheten utan är en bedömning av i vilken utsträckning verksamheten uppfyller de krav som ställs i lagar och förordningar.

Beskrivning av verksamheten

Förskolan vid Grantomta Montessori är belägen i område Värmdölandet och drivs av Grantomta Montessoristiftelse. Förskolan delar gård och delvis lokaler med Grantomta Montessoriskola. Förskolans lokaler är nybyggda och är väl anpassade för förskoleverksamhet. Det finns sju avdelningar varav en har sin verksamhet i skolbyggnaden. Den ska stängas till hösten 2012 och därför har inte tillsyn utförts där. De avdelningar som finns i förskolebyggnaden delar två och två på tre montessorirum och tre ingångar. Det finns en mindre matsal som används av de yngsta barnen, de äldre barnen äter på sina respektive avdelningar. I anslutning till förskolebyggnaden finns skolans matsal, från vilken förskolan hämtar sin mat. Runt förskolan finns en stor, kuperad gård som delvis är avgränsad för de mindre barnen. Här finns gungor, klätterställningar, sandlådor, bollplaner, förråd för material, gräsmattor samt ett skogsparti på ett mindre berg.

Denna rapport baseras på intervju med förskolechefen, separat intervju med två avdelningsansvariga förskollärare och en avdelningsansvarig barnskötare, observationer samt dokumentation som förskolan inkommit med till kommunen.

Uppgifter om verksamheten

Antal barn	117
Personal i pedagogisk verksamhet (årsarbetare)	18,2
varav förskollärare i pedagogisk verksamhet (årsarbetare)	2 (11%)
Personaltäthet	6,4 barn per personal
Öppettider	7:00 – 17:30 fr 7 - 17
Mat	Tillagningskök
Städning	Inhyrd dagligen

Grantomta Montessoriförskola har mycket lägre andel förskollärare i jämförelse med kommunsnittet. Genomsnittlig andel förskollärare inom kommunal och fristående anordnare ligger på 29% respektive 24% (2011). Personaltätheten är lägre än kommunal och fristående verksamhet där antal barn per personal genomsnittligt är 5,4 respektive 5,2 (2011). Förskolan uppger att verksamheten vid behov hålls öppen under kommunens beslutade ramtid 06:30 – 18:30.

Pedagogisk ledning och utveckling av verksamheten

Verksamheten ska utgå från de nationella målen. Personalen ska ha den utbildning eller erfarenhet som krävs för att kunna tillgodose barnens behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet. Förskolan ska följa upp barnens utveckling och lärande. Vårdnadshavare ska få information om barnets utveckling. Vårdnadshavare ska ges möjlighet att påverka verksamheten.

Förskolan ska bedriva ett systematiskt dokumenterat kvalitetsarbete.

Förskolechefen berättar att förskolan förvaltar det de tror att Maria Montessori ville åstadkomma idag. Verksamheten utgår ifrån att pedagogerna ska ge barnen förutsättningar, tid och förtroende att klara saker själva. Varje avdelning har tillgång till ett montessorirum i vilket endast montessorimaterial finns. Där ansvarar montessoripedagogerna för verksamheten och barnen vistas där under planerade former. Förskolan vid Grantomta Montessori är inte en auktoriserad montessoriförskola. För att bli det krävs bland annat att minst 1/3 av pedagogerna är montessor utbildad och högskoleutbildad. Dessutom ska ytterligare 1/3 av pedagogerna vara montessor utbildad.

Förskolan har två examinerade förskollärare som arbetar på förskolan och det finns en montessor utbildad pedagog på varje avdelning. Förskolechefen säger att målet är att det ska finnas en förskollärare och en montessorilärare på varje avdelning. Förskollärarna är pedagogiskt ansvariga på två av de sju avdelningarna. Den ena av dem är förskoleansvarig och har rollen som länk mellan ledningen och avdelningarna. På fem av sju avdelningar är en barnskötare pedagogiskt ansvarig, förutom på en avdelning där två barnskötare delar på det pedagogiska ansvaret.

Förskolechefen säger att det inte finns någon tydlig arbetsbeskrivning på förskolan ännu, utan hon har hittills förlitat sig på förskollärarnas kompetens. Hon berättar att de ansvariga pedagogernas ansvar och förutsättningar har varit ojämnt fördelade. Vissa har ingen planeringstid alls och andra har fem timmar i veckan. Hon ger uttryck för att förskolan borde göra en tydlig arbets- och ansvarsfördelning samt diskutera hur mycket planeringstid de ansvariga pedagogerna kan behöva.

Förskolechefen berättar att hon tillträdde i november 2011 och sedan dess har flera förändringar börjat ta form och ytterligare grundläggande organisatoriska förändringar kommer att ske till hösten. I och med den reviderade läroplanen har förskolechefens ansvar och roll förtydligats, säger hon. Förskolan har diskuterat vad den reviderade läroplanen innebär för deras arbete och hur arbetsplanerna ska utvecklas i motsvarighet till förändringarna. Efter att förskolan snabbt har vuxit är målet att väva ihop förskolan till en enhet. Ett led i processen, berättar hon, är att förskolan ska enas kring formen för verksamhetsplanen så att den kan förverkligas.

Pedagogerna berättar att alla avdelningarna planerar sin verksamhet efter en egen arbetsplan som utgår från den gemensamma verksamhetsplanen, som i sin tur utgår från läroplanen. I sina planeringar utgår de från barngruppens behov, arbetsplanen och läroplanen. Förskolechefen säger att hon lägger stor vikt vid att delta i och leda olika sammankomster för pedagogerna, samt att vara närvarande i den dagliga verksamheten för att säkerställa att alla jobbar efter de nationella målen. Hon läser även alla avdelningars planeringar och informationsbrev till vårdnadshavarna och hon vill se att det verkligen sker en förändring i arbetet efter en diskussion.

Hon uttrycker att det är viktigt att pedagogerna möts för att diskutera pedagogik. Förskolan har avdelningsmöten varannan fredag, pedagogiska diskussioner en gång i månaden och varannan fredag träffar förskolechefen alla avdelningsansvariga. Möten i

vardagen skapas genom samarbetet över avdelningarna genom till exempel Friluftsförbundets aktiviteter.

Förskolechefen berättar att de använder individuella utvecklingsplaner för att dokumentera barns utveckling och lärande. Hon säger att avdelningsansvariga har gjort egna mallar för vad man tittar på samt hur man formulerar sig. Förskolechefen visar de individuella utvecklingsplanerna i vilka alla läroplanens mål finns med under en femårsperiod. Under arbetets gång fyller pedagogerna i en lista över vad barnen har gjort. Listan sammanställs inför utvecklingssamtalen som erbjuds vårdnadshavarna två gånger per termin eller fler vid behov. Var sjätte vecka har pedagogerna konferenser då man diskuterar alla barn samt dokumentationen av barnens utveckling.

Förskollärarna berättar att barnen har portfoliopärmar och att det i en pärm finns riktlinjer för vad som ska sättas in. Det är oklart varifrån dessa riktlinjer utgår. De berättar att de har pedagogisk dokumentation på väggarna i syfte att synliggöra läroplanen för föräldrarna, genom att skriva vilka mål man har nått upp till i en viss aktivitet. Den dokumentation som vi ser belyser delvis både verksamheten och läroplanens mål, delvis bara verksamheten eller bara läroplanen.

Förskolechefen berättar att på planeringsmöten varannan vecka görs en muntlig utvärdering av vilka mål man har arbetat med och vilka som saknas. Förskolan utvärderar hela sin verksamhet terminsvis genom att diskutera arbetsplanerna, liksom resultaten från kundenkäten. Detta görs först gemensamt, sedan avdelningsvis. Förskolechefen säger att det inte finns några mallar för det systematiska kvalitetsarbetet men att månadsbrev ligger till grund för utvärderingarna. De är en redogörelse av vad man har arbetat med. Brev skrivs utifrån rubriker vilka är olika mål från läroplanen.

Arbetsplanen ingår i förskolans verksamhetsplan som gäller för läsåret 2010 – 2011 och beskriver kort förskolans arbete i punktform, utifrån de riktlinjer för arbetslaget som står i läroplanen. Då arbetsplanen inte innehåller någon beskrivning av förskolans arbete utifrån läroplanens mål kan den inte sägas vara en planering i enlighet med syftet i det systematiska kvalitetsarbetet. Men vi får även ta del av en andra arbetsplan för förskolan som ännu inte används och, enligt förskolechefen, är under utveckling. Den beskriver arbetet i stort på förskolan utifrån läroplanens mål och kan därför sägas vara en planering i enlighet med syftet i det systematiska kvalitetsarbetet.

Förskolechefen säger att förskolans utvecklingsområden är arbetsplanerna, förskolans organisation i stort samt det systematiska kvalitetsarbetet.

De obligatoriska föreläsningarna på förskolan är första hjälpen- och brandutbildning och man har som mål att alla ska gå på fortbildning inom Human Dynamics. En person från varje avdelning har gått på föreläsning om förändringarna i läroplanen. I övrigt är fortbildningen inte obligatorisk, utan man erbjuder frivilliga kvällsföreläsningar. Ett sätt att få alla att gå på fortbildning är att förskolan i framtiden bjuder in föreläsare, säger förskolechefen. I verksamhetsbeskrivningen står det att man följer upp fortbildning genom enskilda samtal samt diskussioner på konferenser.

I verksamhetsbeskrivningen står det att förskolan tolkar sitt uppdrag utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet som att de ska hålla sig à jour med och diskutera aktuell forskning. Till exempel, står det, har man utvecklat sina inskolningar efter en beprövad metod. Det är oklart om förskolan har diskuterat innebörden i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Vårdnadshavarna på förskolan har föräldramedverkan cirka en eftermiddag per månad och familj. För pedagogernas del innebär det att man har föräldrar på avdelningen fyra eftermiddagar i veckan. Förskolechefen säger att föräldramedverkan innebär olika saker för olika föräldrar då några väljer att vara med och läsa med barnen och andra startar

större projekt. Gemensamt för alla är att det inbjuder till kontakt, insyn i verksamheten och att föräldrarna är vana vid att prata med pedagogerna. Förskolechefen uttrycker att det finns en förväntan på delaktighet när man söker plats på förskolan men hon säger samtidigt att de inte kan tvinga någon. Saken måste hanteras med respekt då de vill att föräldramedverkan ska vara en vinst både för föräldrarna och för förskolan. Hon säger också att föräldrarna aldrig arbetar ensamma i barngrupp.

En annan form av föräldrasamverkan är föräldrarådet som är gemensamt för skolan och förskolan. Förskolechefen säger att föräldrarna på förskolan har framfört önskemål om att ha ett separat föräldraråd. Förskolechefen skriver rektorsbrev en gång i månaden och tack vare en tät kontakt med föräldrarna behöver hon inte undra vad de tycker – hon vet berättar hon. Förskollärarna berättar även om en plats i hallen där föräldrarna kan lämna önskemål och synpunkter om verksamheten. De säger att föräldrarna är väldigt engagerade och att de har en god kontakt med dem.

Förskoleverksamhetens lärandemiljö

Verksamheten ska utgå från barnens behov, intressen och åsikter. Enligt förskolans läroplan ska verksamheten arbeta utifrån ett värdegrundsperspektiv, exempelvis när det gäller relationen mellan barn och mellan vuxna och barn samt förekomst av kränkningar. Verksamheten ska arbeta medvetet och aktivt med att motverka traditionella könsmönster. Förskolans inne- och utemiljö ska vara trygg och säker. Förskolan ska sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.

I montessoripedagogiken är respekt för allas värde en av grundstenarna, säger förskolechefen. Hon berättar att de, för att förebygga kränkningar och främja likabehandling, regelbundet diskuterar pedagogernas roll som förebilder för barnen och att de har satt upp gemensamma regler för alla som jobbar på förskolan. Bland annat är det förbjudet att tala illa om kollegor, istället ska man tala med ledningen om någonting inte är bra. Förskolechefen upprepar att alla har rätt till sin egen sanning vilket ska gälla både för de vuxna och för barnen. Förskolan satsar på livskunskap för de äldre barnen och man arbetar med olika material, till exempel boken "Snick & Snack, Vännerna i kungaskogen" och SET-utbildning (Social Emotionell Träning). Utifrån perspektivet etnicitet säger förskolechefen att det är "skyddad verkstad" på förskolan. Förskolan ska arbeta förebyggande och främjande oavsett om olika etniciteter finns representerade i barngruppen eller inte. Förskolechefen berättar att de arbetar med andra kulturer genom Montessoris kulturmaterial, genom att låna böcker och bland annat titta på hur skolorna ser ut i andra länder. Hon berättar också att man försöker att titta på de egna olikheterna, lång och kort, till exempel.

Förskollärarna uttrycker att om man inte har en väl fungerande grupp så kommer man ingenstans i arbetet, därför jobbar de med värdegrundsfrågor i vardagen med barnen. De säger att detta görs utifrån barngruppens behov och inflytande genom att de lyssnar på barnen, fångar upp konflikter, bejakar känslor och förklarar för barnen att alla har olika behov. En avdelning har en figur som heter "Lumpen" som råkar ut för olika problem. Barnen får diskutera hur de ska hjälpa "Lumpen" med att lösa problemen. En annan avdelning har jobbat med värdegrundsfrågor tillsammans med en dramapedagog. De nämner även vikten av att det finns gemensamma regler för hela förskolan, liksom på avdelningarna: Där görs "kompiskontrakt" som innehåller regler som barnen själva har bestämt.

I verksamhetsbeskrivningen står det att montessoripedagogiken kräver att verksamheten utgår från barnens skiftande behov, erfarenheter, intressen och åsikter och att materialet i montessorirummen är anpassat utifrån detta. Förskollärarna berättar att barnen får

möjlighet till inflytande genom att vara med och utvärdera aktiviteter. De berättar också att de lyssnar på barnens önskemål i vardagen som de tar de reda på spontant och i samlingen. Förskollärarna ger uttryck för att barnen ibland kommer på bättre idéer än de själva.

I verksamhetsbeskrivningen står det att förskolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling upprättades efter att diskussioner förts på personalkonferens och efter att pedagogerna fått ta del av de regler som gäller. Grantomtas plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (2010) är gemensam för skolan och förskolan och den innehåller förklaringar av begreppen i lagen samt rutiner med ansvarsfördelning vid konflikter. Den innehåller även beskrivning av utvecklingsområden samt vidtagna åtgärder, bland annat samtal med elever på elevråd över riskområden. Det borde, i Grantomta Montessoriskolas likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling, finnas ett eget avsnitt för förskolan.

Planen saknar beskrivning av det främjande arbetet. Planen saknar även, dels från pedagogernas perspektiv, dels med barnens delaktighet, en kartläggning av verksamheten utifrån diskrimineringsgrunderna. Planen saknar även en nulägesanalys utifrån kartläggningen samt konkreta, tidsbestämda åtgärder utifrån analysen. Dessutom saknar planen beskrivning av hur utvärdering och uppföljning av planen ska göras, liksom en utvärdering och uppföljning av förra årets likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling. Vid faktagranskningen skriver förskolechefen att likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling har skickats till vårdnadshavare via månadsbrev.

I verksamhetsbeskrivningen står det att arbetet med barn med annat modersmål än svenska är nytt för förskolan. Förskolechefen berättar att de barn som inte talar svenska får stöd genom att pedagogerna använder ordböcker för att översätta ord till det aktuella språket samt att pedagogerna är närvarande för att tyda barnets signaler. Hon säger att arbetet behöver utvecklas och att förskolan har efterfrågat stöd från kommunen.

Förskolechefen berättar att de svenska traditionerna uppmärksammas på förskolan, till exempel lucia, jul och påsk. Förskollärarna säger att det kan vara svårt att konkretisera arbetet med andra kulturer men att de, till exempel när någon har varit på resa, tar med sig fotografier och berättar om hur man pratar i det landet. De berättar även om det konkreta kulturmaterial som finns inom montessori, till exempel ett pussel som består av världsdelarna. Till varje världsdel hör en ask i vilken det finns material som representerar kulturen på respektive kontinent.

Förskolechefen berättar att de har jobbat med ett genusprojekt i vilket man har haft föreläsare och diskussioner på förskolan. Detta har lett till att man tillsammans har upprättat kompensatoriska listor som ska göra alla medvetna om genusarbetet. Förskollärarna säger att de har en grund att stå på efter ett år med aktivt arbete kring att utmana traditionella könsmönster. De säger att de inte längre jobbar aktivt med frågan utan att de jobbar mer med leken, individens behov och tror på att könsneutralisera. Det har man gjort genom att ta bort traditionella leksaker på förskolan, vilket enligt dem lett till en märkbar förändring. De säger att de tänker på vilka böcker de köper och hur de pratar med barnen. Förskollärarna berättar också att föräldrarna har velat att de ska diskutera HBT-frågor mer. De har istället valt att använda mamma-pappa-barn-leken och låna böcker som belyser och utmanar dessa frågeställningar och märker på barnen att de nu har börjat diskutera frågorna sinsemellan i leken, till exempel att en familj kan se ut på olika sätt.

I förskolans verksamhetsbeskrivning står det att förskolan utformar stödet till barn i behov av särskilt stöd efter behovet, så att barnet kan delta i alla aktiviteter och vara en i gruppen. Förskolan erhåller extra ersättning från kommunen för några barn och

förskolechefen nämner handledning för personalen av skolpsykologen, besök hos logoped samt egen resurs till barnet som olika former av stöd. I våra observationer ser vi att förskolan har installerat hörselslinga samt ljuddämpande material i två av förskolans rum. På en avdelning finns även bilder på teckenspråk uppsatta på väggarna.

Förskolechefen berättar att i princip alla som går på förskolan vid Grantomta Montessori börjar i Grantomta Montessoriskola med vilken man anordnar gemensamma studiedagar. När barn börjar i andra skolor än den egna försöker man att lösa samarbetet i övergången från fall till fall.

Måluppfyllelse och resultat

Förskolan ska präglas av en god pedagogisk verksamhet där omsorg, fostran och lärande ska bilda en helhet. Dessutom ska förskolan arbeta för att främja leken, kreativiteten och stimulera till ett lustfyllt lärande och en allsidig utveckling i enlighet med läroplanen.

Förskollärarna berättar att det endast är montessoripedagogerna som håller i verksamheten i montessorirummen och att det finns en utbildad montessoripedagog på varje avdelning. Montessorimaterialet erbjuder i sig en stimulerande inomhusmiljö där materialet är lättillgängligt för barnen och de kan arbeta med det själva. I intervjun med pedagogerna råder det dock oenighet mellan förskollärarna om de ska låta barnen använda materialet i montessorirummet utanför den planerade tiden där.

Även utanför montessorirummen erbjuder avdelningarna varierande material som stimulerar barns lärande på olika sätt och som är tillgängligt på barnens nivå. Det är positivt att de flesta avdelningarna har satt upp läroplanen, men på några avdelningar finns endast den gamla läroplanen uppsatt. Förskolan har en stor gård med olika utmaningar som till viss del är avgränsad med staket. Det finns gemensamma gårdsregler.

Förskollärarna berättar om olika sätt som de arbetar med matematik. De säger att de själva uppmuntrar barnen att räkna i olika aktiviteter. När barnen lägger pärlplatta kan de till exempel uppmuntra barnen att lägga i specifika mönster. De använder sig även av bland annat mattegåtor och berättar att det i montessorirummen finns mycket bra matematikmaterial.

Pedagogerna lånar böcker från en bokbuss som regelbundet kommer till förskolan. Vi ser att förskolan har genomgående bra variation på sin litteratur och att böckerna är lättillgängliga för barnen. Vi ser även exempel på pedagoger som har boksamtal med barnen där pedagogen läser en bok och samtidigt samtalar med barnen om vad som hänt, vad de tror ska hända näst och pratar om barnens funderingar med dem. Pedagogerna berättar även att de använder sig av litteraturen för att diskutera värdegrundsfrågor.

Förskolechefen berättar att leken är viktig och att det är ett utvecklingsområde för förskolan. I nuläget diskuteras på avdelningarna hur man ska jobba med de vuxnas lek, hur de ska bli medvetna om hur och vad de leker eftersom hon ser att några pedagoger behöver få skjuts i leken med barnen. För att förmedla vikten av leken till föräldrarna har förskolan bjudit in lekexperten Ylva Andersson till föräldramötet. För att underlätta och förbereda för lek har man gjort i ordning leklådor med material, en beskrivning av leken och förklaring av dess syfte.

Förskollärarna berättar att de ser leken som ett arbetsredskap, att leken är grunden i förskolan och att man fångar upp gruppen genom att leka. Dessutom är det roligt. Pedagogernas tankar kring barnens fria lek är att den egentligen inte är fri, utan att de deltar i den för att driva på och lösa eventuella konflikter. De säger att det kan vara en

svår avvägning mellan att delta och att observera. De upplever det ibland som att när en vuxen deltar i leken blir det lätt fokus på den vuxne men också att den vuxnes lek kan bli barnets. De berättar att frågan kring att delta eller inte delta i barnens fria lek är en het potatis på förskolan efter att Ylva Andersson föreläst för dem om lekens betydelse.

När vi kommer till förskolan dagen för observation gör avdelningarna sig redo för att ha Mulle på olika platser i förskolans närmiljö. Avdelningarna har delat in sig i åldersgrupper och medan personalen ser till att alla barn har väskor med sig, sitter de som är klara och väntar. Alla går i led och pedagogerna tränar trafikregler med barnen som bland annat får titta åt vänster och höger innan de går över gatan. Väl framme äter barnen matsäck, en pedagog håller i en lärarledd aktivitet, det blir en stunds fri lek, vistelsen avslutas och man går tillbaka till förskolan för att ha samling på respektive avdelning. Efter samlingen äter barnen lunch.

Även om båda grupperna har planerat Mulle-aktivitet så stannar likheterna i verksamheterna i upplägget för utflykten. Det är lika många pedagoger i de två grupperna men den ena gruppen har dessutom en förälder som medverkar och i den andra är det fler barn som deltar i utflykten. Den ena gruppens aktivitet sker under strukturerade former från pedagogernas sida och under tystad från barnens sida. I den andra gruppen något mer oorganiserat från pedagogernas sida men med mycket entusiasm från barnens sida. Gemensamt för de båda grupperna är att pedagogerna i den efterföljande fria leken påminner om gemensamma regler och föreslår alternativa lösningar till barnens ordval eller handlingar. Gemensamt för båda grupperna är också att pedagogerna inte deltar aktivt i barnens lek utan lämnar dem att leka och utforska på egen hand eller med den förälder som är närvarande.

Vid ett tillfälle deltar en pedagog, på barnens initiativ, en stund i barnens lek. Men leken måste avbrytas på grund av att den andra pedagogen måste lämna platsen med ett barn som behöver gå på toaletten. Det måste accepteras att oförutsedda situationer som denna uppstår. Men vi ser att pedagogerna inte anpassar organisationen till barnen även när det finns tid: När barnen går iväg till en skogsdunge ropar pedagogerna till dem att inte gå för långt bort, istället för att dela upp sig och själva befinna sig där barnen är och delta i deras aktivitet.

Barnens fria lek sker i ena gruppen utan mycket kommunikation mellan barnen, i den andra med febril verksamhet. På grund av att pedagogerna inte själva deltar i barnens aktiviteter kan de inte bidra till det sociala samspelet eller att leken utvecklas. Vi noterar också att pedagogerna inte alltid fångar barnens egna engagemang, frågor och idéer som uppstår medan aktiviteten pågår.

Väl tillbaka på förskolan ser vi dock flera goda exempel på att pedagogerna hörsammar barnens tankar, idéer och åsikter samt uppmuntrar barnen positivt och startar lekfulla aktiviteter som barnen deltar i med glädje och entusiasm.

En gång i månaden har förskolan en arbetsmiljörund och i samband med den har man även en barnsäkerhetsrund. Vi ser brandvarnare, brandsläckare och klämskydd på samtliga avdelningar. Utomhusmiljön är standardiserad i samråd med kommunen. Förskolechefen berättar att de ändå får tänka till själva och har gjort egna ingrepp på utomhusmiljön för att öka säkerheten.

Förskolechefen berättar att förskolan arbetar med Grön Flagga som är ett material från "Håll Sverige Rent". Förskolor blir godkända och certifierade i Grön Flagga efter en viss mall där mål sätts upp och utvärderas. Just nu pågår arbetet kring reklam och konsumtion. Man har diskuterat med barnen vad de skulle kunna önska sig i present istället för en sak och man har även anordnat leksaksbytardagar på förskolan. I Grön Flagga ingår att ta tillvara barnens åsikter: Till exempel tyckte barnen inte att det skulle

finnas skoskydd i plast på förskolan varför beslut togs om att ta bort alla skoskydd. Genom arbetet med grön flagg är vår uppfattning är att arbetet sker kontinuerligt och systematiskt.

Kundenkäten

Totalt omfattar kundenkäten 29 påståenden som föräldrar får ta ställning till på en fyrgradig skala. Grantomtas resultat varierar mellan 3,3 och 3,8. Grantomtas resultat i kundenkäten ligger över genomsnittet i Värmdö kommun.

De påståenden som föräldrarna ger högst resultat (3,8) är bland andra "Personalen bryr sig om mitt barn." och "Förskolan har informerat om läroplanen och annat som styr förskolan.". Det är 97% av föräldrarna som helt eller delvis håller med dessa två påståenden.

Det påstående som föräldrarna ger lägst resultat (3,3) är "Jag har förtroende för förskolechefen (eller motsvarande)". Det är 68% som helt eller delvis håll med om påståendet.

Dokument

Verksamheten har inkommit med följande dokument.

x	Rutiner för klagomålshantering
x	Rutiner gällande anmälningsskyldighet
x	Rutiner gällande tystnadsplikt
x	Plan mot kränkande behandling
x	Likabehandlingsplan
	F-skattsedel 2011
x	Uppvisat registerutdrag

Monica Fransson
Kundvals- och finansieringschef